

Zakkende heipalen in opgehoogd terrein.

Het rapport der Fundeeringscommissie 1931.

Reeds een kwart eeuw lang zijn ernstige verzakkingen voorgekomen bij de panden, gebouwd op het indertijd sterk opgehoogd terrein tusschen den Nieuwe Binnenweg en de Rochussenstraat. Later werden soortgelijke verschijnselen in den Bosch polder geconstateerd en ten slotte zijn in „Tusschendijken” de groote gemeentelijke woningblokken aldaar van zulke verzakkingen het slachtoffer geworden en wel zoo danig, dat slechts op één punt de fundeering op haar plaats is gebleven.

Dit laatste geval heeft wel den voor naamen stoot gegeven tot de benoeming eener commissie op 18 Aug. 1931, die een speciale studie had te maken van het vraagstuk van het heien in sterk opgehoogd terrein. De commissie bestond uit de heeren jhr. M. J. I. de Jonge van Elle meet, directeur van den dienst der volks huisvesting en bouwpolitie; ir. L. J. van Dunné, adj.-directeur van Pl. Werken, Ph. Dijkshoorn, architect alhier, ir. J. Em men hoofd-ingenieur bij den Rijks-gebouwendienst te 's Gravenhage, C. N. van Goor, architect B.N.A. alhier, ir. W. Val derpoort, afdeelingsschef bij den dienst der Bouwpolitie en mr. N. J. Rowaan van den zelfden dienst, die als secretaris optrad, terwijl de heer De Jonge het voorzitterschap waarnam.

De commissie heeft blijkens haar thans verschenen rapport heel wat werk verricht, hoewel ze met het oog op den bouw in „Blijdorp” aan een termijn was gebonden en dus moest worden afgezien van tijdroovende proeven. Om deze reden zijn de resultaten van de thans zoo goed als geëindigde heiproef in „Blijdorp” nog niet in de conclusies verwerkt.

Het rapport is desondanks omvangrijk en bevat veel interessante gegevens, ook

omtrent een nieuw systeem van heien, dat bedoelt de gewone houten palen met een betonnen punt te verzwaren, welk systeem is uitgedacht door de Rotterdammers, de heeren Buis en Visser. De proeven ermee hebben echter nog constructieve bezwaren aangetoond, wat de betonpunt betreft, die bleek namelijk in twee van de drie gevallen stuk geslagen. Evenwel over het principe laat het rapport zich niet ongunstig uit. Natuurlijk mogen niet alle verzakkingen aan den z.g. nederwaartschen of negatieven kleef in opgehoogd terrein worden toegeschreven; veel schuld heeft ook de verlaagde grondwaterstand gehad, doch dit viel buiten de competentie der commissie, welke trouwens op eigen terrein algehoeg vond te doen.

Het rapport geeft om te beginnen een overzicht van de literatuur over dit onderwerp, om dan te vermelden welke waarnemingen te Rotterdam zijn gedaan, om te beginnen bij het bouwblok Rochussenstraat, Claes de Vrieselaan, Heemraads singel en Vliegerstraat. Daar bedraagt de gemiddelde verzakking der fundeeringen 40 à 50 c.M., op één plaats is deze zelfs 84 c.M. De vraag of

door de ophooging der straten palen zijdelings weggedrukt worden,

is aan dit blok met negatief resultaat onderzocht. De verzakkingen aan het Mathe nesserplein meent de commissie niet in de eerste plaats aan negatieven kleef te moeten toeschrijven.

Daarna wijdt de commissie vele bladzijden aan de uiteenzetting van de verschijnselen, die den negatieven kleef veroorzaken en vergezellen en ze geeft als eindresultaat een formule, die eenig houvast kan geven bij het berekenen van de werkelijk toelaatbare paalbelasting, be